

KABINET GRAFIKE HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.2. Darovanje

Grafičarka Karina Sladović donirala je 148 grafika, a Vladimir Straža 255 plakata.

1.7. Ostalo

Ponovo smo tražili 665 000 kuna za otkup Zbirke Zlatka Latkovića od Ministarstva kulture i Gradskog ureda za kulturu. Gradski ured je prihvatio financiranje polovice iznosa pod uvjetom da Ministarstvo osigura isto toliko. Ministarstvo je tražilo, (mimo važećih Kriterija za otkup umjetnina), dokaz da je osigurana polovina iznosa, a kako taj dokaz nismo priložili (jer se temeljem Kriterija za otkup.. potvrda izričito ne traži) Ministarstvo je odbilo raspravljati o otkupu. Otkup te vrijedne Zbirke ponovo je prolongiran.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Oko 1000 umjetnina je u suradnji sa Arhivom HAZU (restauratorica Sanja Gonzi) prošlo postupak sustavnoga čišćenja i sitnih restauratorskih zahvata, potom opremanja u beskiselinsku arhivsku, trajnu opremu. Tako uređene umjetnine, nakon povratka u Kabinet grafike obilježili smo, mapirali i odložili u nove ladičare.

2.3. Restauracija

U Odjelu za papir tekstil i kožu Hrvatskoga restauratorskoga zavoda restaurirani su slijedeći radovi iz fundusa Kabineta grafike: Crtež, Oskara Hermana, Kompozicija iz 1908. (inv. br. 8163), plakat Joze Kljakovića, Concert Slave – Maja de Strozzi-Pečić, inv.br. 1599 - III. Iz Stare zbirke i Zbirke 19. st. restaurirano je šest crteža : N.N. - Obitelj Kentaura, Giovanni Battista Buratto - Uznesenje Bogorodice, Bernardino India - Konjanička povorka I., Dorigny Louis - Sv. Kristofor, Giambettino Cignaroli - Venera u oblacima.

2.4. Ostalo

Tijekom prve polovine godine, pa sve do sredine listopada obavljena je reorganizacija u prostoru Kabineta grafike. Preseljavana je Stara zbirka i Zbirka 19. st u prostore nove čuvaonice (prizemlje sjevernoga krila Vranizanyjeve palače). Metalni ormari za plakate preseljeni su iz neprimjerenih podrumskih uvjeta u čitaonicu i uspostavljen je fizički red i nov raspored građe.

Tijekom godine sustavno je praćena i evidentirana mikroklima u spremištu umjetnina. Nabavljen je jedan ladičar, dva arhivska ormara za muzejsku dokumentaciju, dva ormara za CD-e i DVD-e, fotografski objektiv, 100 arhivskih mapa, kartoni, melinex folije i arhivski papiri različite gramature, te potrebni pribor za preventivnu zaštitu građe Kabineta grafike

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

Obradeno je, inventirano i upisano u inventarnu knjigu za fundus Kabineta grafike (Zbirka grafika i crteža 20. i 21. st.): 46 radova Zbirke Bauer (crteža i grafika raznih autora: E. Tomašević, I. Lacković Croata, B. Dogan, R. Baće, D. Popović, I. Rabuzin, N. Reiser, M. Šutej, P. Perić, M. Makanec, A. Kinert, I. Lovrenčić, E. Murtić, I. Lesiak) inv. br. 15450-15495; 148 grafika donacije Karine Sladović (inv. br. 16026-16173); 13 grafika raznih autora (A. Kuduz, D. Popović, I. Lacković Croata, I. Lovrenčić, J. Rambousek, V. Čerić) iz donacije Gotthardi Škiljan (inv. br. 16175-16187).

Kataloški je obradeno i upisano u inventarnu knjigu ukupno 340 različitih plakata: 48 plakata iz zbirke Bauer. (od inv. br. 2770 do 3024.), 19 plakata Ivana Picelja (od inv. br. 16188 do 16206), 2 plakata Mihajla Arsovskog ((inv. br. 16207 i 16208), 3 plakata Tomislava Krizmana (inv. br. 16209, 16210 i 16211), 2 plakata 26. zagrebačkog muzičkog biennala - poklon Hrvatskog društva skladatelja (inv. br. 16212 i 16213), 1 plakat Borisa Ljubičića (inv. br. 16214), 1 plakat za Međunarodni dan muzeja (inv. br. 16223), 1 plakat (inv. br. 16222) i 7 plakata Vanje Cuculića (od inv. br. 16215 do 16221).

Zadnji upisani broj u inventarnoj knjizi plakata je 3024 nakon čega se pristupilo daljnjem upisivanju u zajedničku inventarnu knjigu svih zbirki.

3.3. Fototeka

Fototeka se nadopunjava građom snimljenom za izložbe.

Dosad je upisano 693 fotografije iz foto arhiva u inventarnu knjigu fototeke M++. Fototečni fond popunjava se slijedećim podacima: podaci o ustanovi, dodjeljivanje inventarne oznake, godine, određivanjem podzbirke (npr. izložba iz fundusa, popratna događanja uz izložbe, spominjanje muzeja) te upisa prijašnje (ako su je imali) inventarne oznake. Drugi korak podrazumijeva određenje vrste, medija i formata, nakon čega slijedi upis imena fotografa, njegove uloge, mjesta i godine. Upisuju se podaci o predmetu snimanja (naslov, opis i prijepis predmeta, svrha snimanja, bilješka o pravima, smještaji i napomene, odgovorna osoba za upis) te popunjavanje veza između datoteke i ostalih dokumentacijskih fondova, muzejskih predmeta i ostale građe.

3.6. Hemeroteka

Hemeroteka sadrži dokumentaciju koja je isključivo vezana uz prisustvo Kabineta grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u svakodnevnom tisku, a prigodom otvorenja izložbi i njihovih recenzija. Obradena su 36 članaka o izložbama u Kabinetu grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti iz tiskovina.

3.9. Ostalo

Tijekom godine unosili su se podaci u knjige sekundarne dokumentacije vezane uz projekte. Dana 10. lipnja 2011. započet je program stručnog osposobljavanja Ane Petković za rad dokumentariste u trajanju od 12 mjeseci, a u svrhu redovitog vođenja sekundarne muzejske dokumentacije koja obuhvaća popratne i dopunske fondove muzejske djelatnosti: audiovizualne fondove, hemeroteku, evidenciju o izdavačkoj djelatnosti, knjigu evidencije o izložbama, evidenciju o konzervatorsko-restauratorskim postupcima, evidenciju o pedagoškoj djelatnosti, evidenciju o stručnom i znanstvenom radu te dokumentacija o osnivanju i povijesti muzeja.

U svrhu upisa podataka i popunjavanja sekundarne muzejske dokumentacije koja obuhvaća popratne i dopunske fondove muzejske djelatnosti, za svaki fond vodi se zasebna inventarna knjiga po sustavu tekućih brojeva, a podaci se upisuju u digitalni program M++ muzejskog informacijskog sustava / Sekundarna dokumentacija. Obzirom na raznolikost i obimnu građu

različitog dokumentacijskog materijala, dokumentacijski je materijal (fotografije, CD-i, DVD-i, hemeroteka, izdanja Kabineta grafike Hrvatske akademije, dokumentacije o izložbama...) u prvoj (pripremnoj) fazi sakupljen, zatim razvrstan, pregledan i tako klasificiran upisivan u digitalni program. Kako su se od 2002/2003. vodile ručno ispisivane inventarne knjige sekundarne dokumentacije ti podaci su prepisani u digitalnu bazu.

Program upisa sekundarne dokumentacije započeo je s upisom naših izdanja od prve izložbe organizirane 1953. godine, do danas. U prvoj fazi sakupljena su, zatim razvrstana, pregledana i klasificirana sva kabinetska izdanja te su upisana u digitalni program M++ / Sekundarna dokumentacija. Upisano je 213 naših izdanja. Svako izdanje dobilo je inventarni broj te ispunjenu podatkovnu masku. Evidencija se vodi po sustavu tekućih brojeva, a ispisuje se iz računalne baze podataka. Uz oznaku muzeja, upisane su inventarne oznake (izd-1,...), godina i oznaka podzbirke, prijašnja inventarna oznaka, naslov i vrsta izdanja, autori te skupina podataka o formatu (broj stranica, c/b ili u boji fotografija, njezine dimenzije, tisak, izdavač, publikacija, bibliografska jedinica, napomena, stalni smještaj, sadržajna obrada teme te veze s datotekama i dokumentacijskim fondovima).

U srpnju započeto upisivanje podataka u inventarnu knjigu evidencije o izložbama dovršeno je tijekom rujna. Upisano je 258 izložbenih aktivnosti. Inventarna knjiga evidencije o izložbama vodi se po sustavu tekućih brojeva, u digitalnom obliku i ispisima njezina sadržaja. Dosadašnja knjiga evidencije o izložbama usustavljena je 2003. godine i vođena je redovito, a prijašnja evidencija popunjavana je s osnovnim podacima (naziv izložbe, vrijeme i mjesto održavanja, godina, evaluacija posjetitelja) i vođena je redovito rukom u za to predviđenim bilježnicama. Upisane su sve izložbe s osnovnim podacima iz sačuvane dokumentacije (bilježnica o izložbama) od 1954. do danas. Osim podacima iz bilježnice, postojeći podaci dopunjeni su podacima iz izdanja koji uz izašli uz izložbe (katalozi, deplijani) te su kronološki upisani u digitalnu knjigu evidencije o izložbama. U knjigu evidencije o izložbama upisani su: podaci o ustanovi, inv. oznaka, godina u kojoj se održavala izložba, određenje podzbirke (izložba iz fundusa, popratna događanja uz muzej, spominjanje muzeja...), naslov izložbe, mjesto održavanja, vrst izložbe (tematska, autorska,...), datumi otvaranja, produljenja i zatvaranja izložbe, opseg, broj posjetitelja, evaluacija, propagandni materijal uz izložbu, autor/i izložbe, organizator, napomene zbivanja uz izložbe, posjećenost, smještaji, odgovornost za upis, popunjavanje veza između knjige digitalnih zapisa i ostalih dokumentacijskih fondova (knjiga evidencije o izdanjima) te skupina podataka o temi (sadržajna obrada i ključne riječi).

U rujnu je upisana inventarna knjiga pedagoške djelatnosti s pripadajućim podacima od 1998. do danas. U knjigu evidencije o pedagoškoj djelatnosti upisani su: podaci o ustanovi, inv. oznaka, godina u kojoj se održavala pedagoška akcija, određenje podzbirke, naslov akcije, mjesto održavanja, vrst pedagoške aktivnosti (tematska...), datumi i mjesto održavanja, opseg, broj posjetitelja, evaluacija, propagandni materijal uz izložbu (plakati, deplijani, knjižice Sekcije za pedagošku djelatnost), autor/i izložbe, organizator, napomene uz zbivanja, posjećenost, sadržaji, smještaji, odgovornost za upis te skupina podataka o temi (sadržajna obrada i ključne riječi).

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

Pokloni – 29 publikacija

4.3. Zaštita knjižnične građe

Tijekom prvog polugodišta priručna biblioteka preseljena je u prostore visokoga prizemlja, lijevoga trakta sjevernoga krila Vranizayjeve palače.

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

Pri prijepisu podataka iz inventarnih knjiga u program M++, vršila se stručna nadopuna podataka prvenstveno radi razdvajanja i točnog detektiranja autora/grafika/cртеža upisanih u Zbirku 20. i 21. stoljeća od onih koji prema kronološkom i stilskom određenju pripadaju umjetničkom korpusu zbirke 19. stoljeća. U procesu kontrole i nadopune podataka, a radi određivanja granice između te dvije zbirke, provjereni su podaci i konzultirana stručna literatura o svakom autoru pojedinačno, a sakupljeni podaci i životopisi umjetnika upisani su u program M++.

U toku procesa stilske atribucije pristupilo se razdvajanju umjetnika koji su radili na prijelazu 19./20.stoljeće (a koji su dosad bili unutar korpusa moderne zbirke tzv. Zbirke 19. i 20. stoljeća). U tom procesu predmetne kartice autora koji stilskim izrazom ulaze u modernu, upisuju se u Zbirku 20. i 21. stoljeća, a oni ispod te kronološke i stilske odrednice su dodijeljeni zbirci 19. stoljeća koja se prema atributivnom odnosno stilskom određenju

nadovezuje na Zbirku starih majstora. Tijekom toga procesa pregledavala se dostupna kabinetska građa crteža i grafika, ali i bibliofilskih izdanja te su se dosad nepotpune atribucije provjeravale uvidom u originale ili se, u slučaju NN-a (nepoznatih autora), učinilo razvrstavanje prema morfološkim i stilskim karakteristikama.

Prilikom kontrole digitalnih zapisa inventarnih jedinica iz inventarne knjige, trasirao se određeni korpus bibliografske građe koja nije u kategorijama umjetničke valorizacije. Tijekom kontrole upisanih umjetničkih listova u program M++, izdvojio se određeni broj listova bibliofilskih izdanja koja, obzirom da se radi o reprodukcijama/tisku, nemaju vrijednost umjetničke grafike već su na razini reprodukcije i faksimila. Obzirom da je Kabinet grafike Hrvatske akademije od početka vodio inventarnu knjigu i kao knjigu ulaska, tako su prilikom zaprimanja umjetničke i bibliofilске građe, i bibliofilska izdanja dobila inventarni broj, ali su kasnijom klasifikacijom i određivanjem kategorije (A,B,C) umjetničkih radova, okarakterizirana kao bibliofilska izdanja (mape reproduciranih crteža pojedinog autora npr.) i nisu bila upisivana u kartice/katalog tj. zbirke, već su dobile knjižnične kartice. Iz toga razloga nisu ni upisivane u umjetničke zbirke, već se i dalje vode kao dokumentacijski bibliofilski materijal.

Prilikom kontrole uočen je određeni broj upisanih inventarnih brojeva u program M++, a za koje je nakon uvida u dokumentaciju (napose dopise pedesetih godina) utvrđeno da su bili izlučeni iz zbirke i vraćeni vlasnicima ili su ustupljeni drugim muzejima prema tematskom kriteriju. Stoga su postojeći inventarni brojevi, nakon konzultacije s postojećim dokumentima i opaskama napisanim u inventarnim knjigama i na karticama, ne uvode u program M++ jer su već polovinom prošlog stoljeća predani drugim vlasnicima (Povijesnom muzeju, Dijacezantskom muzeju,...) tj. izlučeni su iz fundusa.

6.3. Revizija građe

Obavljena je revizija Stare zbirke i Zbirke 19. st. Tijekom toga postupka vršeno je premještanje umjetnina iz Zbirki (19. i 20. st) temeljem sadržaja i pripadnosti građe. Načinjene su sve pripreme i prijavljena je registracija kulturnoga dobra u Ministarstvo kulture. Registracija kulturnoga dobra: Stare zbirke i Zbirke 19. stoljeća, provedena je 21. 11. 2011. godine.

6.4. Ekspertize

Obavljeno je nekoliko stručnih ekspertiza na upit vanjskih korisnika.

6.5. Posudbe i davanje na uvid

- Za izložbu *Ljubo Babić – antologija slikarstvo* koja se održala u Umjetničkoj galeriji Dubrovnik od 21. 4. do 22. 5. 2011. opremljeno je i posuđeno 5 litografija («Sv. Sebastijan» 1917. i 4 litografije iz mape Toledo iz 1920).
- Za izložbu u okviru Strossmayerovih dana u Muzeju Đakovštine od 20. 5. do 15. 6. 2011. opremljen je i posuđen bakropis *Portret Josipa Jurja Strossmayera* iz 1875. Izidora Kršnjavoga.
- Židovskoj općini Zagreb za izložbu *Abel Pann* u Galeriji Milan i Ivo Steiner od 4. 9. 2011. opremljeno je i posuđeno 29 grafika iz fundusa.
- Za izložbu *Ekspresionizam u Hrvatskoj* u Galeriji Klovićevi dvori od 6. 9. do 6. 11. 2011. opremljena su i posuđena 69 radova (crteža i grafika) raznih autora: M. Kraljević, Lj. Babić, M. Trepše, V. Gecan, M. Uzelac, M. Tartaglia, K. Mijić, O. Postružnik, S. Glumac, V. Bojničić, I. Job. Pripremljena su i opremljena 4 plakata: Jerolim Miše, Hrvatski proljetni salon Jerolim Miše - kolektivna izložba, 1916., inv. br. 82 – II, Ljubo Babić, Plamen, 1919., inv. br. 1091 – III, Milivoj Uzelac, Izložba Proljetnog salona, 1919./1920., inv. br. 93 – II, Anka Krizmanić, Izložba fotografija HTK Sljeme, 1926., inv. br. 14 - II
- Za izložbu *Kristijan Kreković* u Modernoj galeriji od 4. do 30. 10. 2011, opremljeno je i posuđeno 16 autorovih crteža.
- Za izložbu od 21. 10. do 29. 11. 2011. u Galeriji umjetnina Slavenskog Broda opremljeno je i posuđeno 7 crteža Vanje Radauša.
- Za retrospektivnu izložbu *Mate Celestin Medović* u Galeriji Klovićevi dvori od 1. 12. 2011. do 12. 2. 2012. opremljeno je i posuđeno 9 umjetnikovih crteža.
- Za potrebe izložbe *Socijalizam i modernost* koja se priprema u Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu, a koja će se održati od prosinca 2011. do veljače 2012. pripremljeni su podatci i izvađeni iz smještaja slijedeći plakati: Pavao Gavranić, Izložba suvremene francuske umjetnosti, 1952. g. - inv. br. 118 – II, Pavao Gavranić, Izložba izabranih američkih knjiga, 1953.g. - inv. br. 1663 – II, Bojan Stranić, Kroz

Jugoslaviju, 1958.g. - inv. br. 1042 – I, Edo Murtić, Opatija, 1955.g. - inv. br. 1635 – I, Boris Dogan, Glasajmo za daljnji napredak zemlje, za sretnu budućnost, 1958.g. - inv. br. 936 – IV, Ferdo Bis, Turizam izvršiocima petogodišnjeg plana, 1950.g. - inv. br. 136 – I.

Za sve posuđene umjetnine ustupljene su fotografije iz našeg foto arhiva.

6.8. Stručno usavršavanje

- Upraviteljica Slavica Marković je u sklopu seminara na temu: Što je to muzejski katalog - sadržajna i formalna obilježja muzejskih kataloga, održala u Muzejskom dokumentacijskom centru predavanje pod naslovom: Tiskani i elektronički katalozi povremenih izložbi u Kabinetu grafike HAZU. Cilj je seminara bio: odgovoriti na pitanja - što je muzejski katalog, zašto je katalog specifičan za muzejsko nakladništvo, koji su vrste i oblici muzejskoga kataloga? Tko je u muzeju zadužen za izdavačke poslove, koje su stručne kompetencije i znanja potrebna za planiranje i izradu kataloga, tko sve čini tim vanjskih suradnika na izradi kataloga? Koja je sadržajna struktura kataloga (uvod, predgovor, kataloški popis, ilustracije, bibliografija, izvori...)? Što čini katalošku jedinicu i koji su njezini obvezni elementi; kako izraditi različite kataloške jedinice koristeći bazu muzejskih predmeta (M++)? Koji su obvezni podaci impresuma ili kolofon i što sadrže, gdje se navode podaci o izložbi; što je to ISBN, CIP, QR kod i da li su obvezni za muzejske kataloge?
Odnos dizajna kataloga i vizualnog identiteta izložbe odnosno muzeja.
Bibliografski nizovi kataloga muzejskih zbirki - kada i zašto?
Predavanja su održavana za muzealce iz cijele Hrvatske, u dva termina: u travnja i lipnju.
- U okviru Dana židovske baštine i kulture, 30. listopada, Slavica Marković je održala predavanje na temu: Litografija u opusu Abela Panna / ili kako razlikovati faksimil od originalne grafike, za članove Društva povjesničara umjetnosti.
- Dana 4. veljače 2011. u Muzejsko dokumentacijskom centru Ružica Pepelko prisustvovala radionici na temu nadzora nazivlja u sklopu Programi sustava muzeja – Edukacija za sadržajnu obradu muzejske građe / Radionica o radu u sustavu M++.
- Dana 8. travnja 2011. u Muzejsko dokumentacijskom centru više kustosice Ružica Pepelko i Vesna Kedmenec Križić prisustvovala su radionici u sklopu Programi

Sustava muzeja – Edukacija za sadržajnu obradu muzejske građe / Radionica o radu u sustavu M++ na seminaru «Pretraživanje i ispis podataka u programu M++».

- Tijekom 21. i 22. ožujka 2011. održao se simpozij posvećen radu Ljube Babića u prostoru Moderne galerije, na kojem su mr.sc. Slavica Marković i viša kustosica Vesna Kedmenec Križić odslušale nekoliko važnih predavanja.
- Početkom studenoga, Slavica Marković je 3 dana boravila u Veneciji da bi posjetila Venecijanski bijenale (referentnu, internacionalno najvažniju manifestaciju suvremene umjetnosti).

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

- Znanstvenoj savjetnici Ivanki Reberski omogućen pregled crteža i grafika za pripremu retrospektivne izložbe Zlatka Šulentića u Umjetničkom paviljonu.
- Kolegici Miri Wolf iz Židovske općine za potrebe pripreme izložbe dani na uvid radovi Abela Panna iz fundusa.
- Asistentici Lovorki Magaš s Odsjeka za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta omogućen je pregled radova iz kabinetskog fundusa za izložbu «Ekspressionizam u Hrvatskoj» u Klovićevim dvorima. Na zahtjev korisnice pripremljena fotodokumentacija radova iz fundusa (Babić, Glumac, Postružnik, Gecan, Trepše).
- Omogućen pristup stručnoj literaturi studijske čitaonice Kabineta grafike studentima Akademije likovnih umjetnosti (Dalia Finek, Ana Kinčić, Vanja Kaluđenović, Ivana Smoljanić) za seminarski rad na temu Grafika 20. stoljeća u Hrvatskoj kod prof. Krunoslava Kamenova.
- Omogućen pristup stručnoj literaturi studijske čitaonice Kabineta grafike studentici Simoni Miljanović s Filozofskog fakulteta za seminarski rad iz kolegija Grafika u Hrvatskoj nakon 1945. kod asistentice Lovorke Magaš.
- Muzejskoj savjetnici Snježani Pavičić za potrebe izložbe *Likovnost u Hrvatskoj* dani na uvid Stančićevi crteži iz serije «Zagorski cug» (inv.br. 3453).

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

Upraviteljica mr. sc. Slavica Marković urednica je svih izdanja.

6.12. Informatički poslovi muzeja

Tijekom godine sustavno je rađen unos kataloških podataka i životopisa umjetnika iz inventarnih knjiga i kartica u program M++ sa stupnjem dovršenosti B i C. Prioritetni status pri upisivanju i fotografiranju imaju kapitalna djela iz fundusa. U tijeku je kontrola predmetnih kartica te se nastavlja postupak fotografiranja i obrađivanja fotografija (S. Novak) radova iz zbirke kako bi što više grafika i crteža dobilo, uz kartični, i vizualni identitet dostupan korisnicima. U programu M++ nastavljen je unos podataka za podizanje na višu interpretacijsku razinu: pridruživanje fotografija kataloškim jedinicama, određivanje tema i stila/pravca, upis izložbi, kontrola kataloških podataka, interpretacija djela, proširenje bibliografija i popisa literature.

Od početka godine u program M++ kontroliran je upis kataloških jedinica iz inventarne knjige i s kartica. Osim osnovnih podataka za predmetnu karticu inventarnih jedinica, upisani podaci podignuti su na stupanj dovršenosti B (određivanje teme, određivanje stila/umjetničkog pravca; upis životopisa umjetnika, upis smještaja, literature, izložbi) svake predmetne kartice. U postupku digitalizacije fundusa Zbirke 20. i 21. stoljeća vršen je upis predmetnih kartica u program M++ te sustavna kontrola upisanih predmetnih kartica i dosad unesenih podataka pri prijepisu iz inventarnih knjiga i s kataloških kartica. U postupku kontrole upisanih podataka vrši se nadopuna i katalogizacija osnovne predmetne kartice u svrhu podizanja informacija o autorima i djelima iz zbirke na višu interpretacijsku razinu: upis konzultirane literature i kataloga izložbi, određivanje tema te utvrđivanje kronoloških, nacionalnih i stilskih određenja kako autora tako i njihovih radova u zbirci.

U muzejski program M++ upisano je 340 plakata. Plakati su upisani zajedno s biografijom autora te popisom literature za neke od primjeraka.

Za program Panopticum - web stranice, odabrani su reprezentativni radovi i kvalitetne fotografije iz pojedinih zbirki. Napravljena je kataloška obrada radova koji su dobili i stručnu interpretaciju. Panopticum će tijekom prvoga polugodišta 2012. biti dostupan korisnicima naših web stranica.

Redovito su ažurirane informacije na našim internetskim stranicama.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

- **Vlatko Čerić / grafike Ocean**

Izložbeni prostor Studija Kabineta grafike Hrvatske akademije, 15. travanj – 14. svibanj 2011.

Organizacija: Kabinet grafike Hrvatske akademije

Koncepcija izložbe: mr. sc. Slavica Marković

Predgovor: dr. sc. Zvonko Maković

Kataloška obrada, životopis: Vlatko Čerić

Likovni postav: mr. sc. Slavica Marković

Iako Studio Kabineta grafike Hrvatske akademije prezentira uglavnom manje cikluse mlađih hrvatskih grafičara, izložbom algoritamskih grafika Vlatka Čerića pod nazivom *Ocean* učinili smo presedan, jer bismo željeli predstaviti grafičara koji intenzivnim aktivnostima na polju algoritamske umjetnosti, daje osobit prinos hrvatskoj grafičkoj produkciji.

«Vlatko Čerić (1945) je po obrazovanju fizičar, profesor je informatike na Sveučilištu u Zagrebu, a od 2005. godine sustavno izlaže grafiku u zemlji i inozemstvu. Kasno javljanje ne znači i kasni početak umjetničkoga rada. Čerić se grafikom počeo baviti sredinom sedamdesetih godina, a rad na području umjetnosti vezan mu je za primarno obrazovanje, točnije za informatiku. Štoviše, grafički listovi koje otiskuje više od trideset godina pripadaju računalnoj grafici, a to znači da nastaju pomoću računalnih programa kojima transformira ideje u slike.

Vlatko Čerić radi algoritamsku grafiku, a taj se naziv odnosi na metodu kojom se ova vrsta umjetnosti koristi. To je, kako dalje objašnjava, generiranje vizualnih struktura programiranjem računala pri čemu programi sadrže i opis postupka (algoritma) stvaranja izgleda slike i načina njenog generiranja.»

Iz predgovora Zvonka Makovića

Izložba popraćena u dnevnom tisku i drugim medijima.

- **Prvaci hrvatskog plakata / Csikos, Crnčić, Krizman, Babić**

Izložbeni prostor Kabineta grafike Hrvatske akademije 19. travanj – 27. svibanj 2011.

Organizacija: Kabinet grafike Hrvatske akademije

Koncepcija izložbe, izbor radova, životopisi, kataloška obrada, predgovor: Vesna

Kedmenec Križić

Likovni postav: Vesna Kedmenec Križić, mr. sc. Slavica Marković

Prigodom obilježavanja 150. godišnjice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Kabinet grafike izložio je djela četvorice akademika, vrsnih umjetnika čija su ostvarenja označila početke i razvoj plakatnog oblikovanja na našim prostorima. Izložba «Prvaci hrvatskog plakata» Bele Csikosa Sessie, Mencija Clementa Crnčića, Tomislava Krizmana i Ljube Babića predstavila je početke i temelje hrvatskog grafičkog dizajna. Za potrebe ovog izložbenog projekta obrađena su 32 plakata iz fundusa Kabineta grafike te je posuđen plakat Mencija Clementa Crnčića za Izložbu hrvatskog društva umjetnosti iz 1913. iz privatnog vlasništva dr. Josipa Kovačića. Uz izložbu je tiskan katalog. Uz osnovne kataloške podatke svaki je plakat bio popraćen tekstom koji je sadržavao informacije o povijesti nastanka plakata te kratku likovnu analizu kao i popis važnije literature. Katalog sadržava i uvodni tekst četiri veća životopisa umjetnika koji su obuhvatili i izbor njihovih najznačajnijih izložbi. Izložba je otvorena 19. travnja, a uvodnu riječ na otvorenju dao je predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti akademik Zvonko Kusić.

Izložba popraćena u dnevnom tisku i drugim medijima.

- **Zlatko Keser / Obzor melankolije**

Izložbeni prostor Kabineta grafike Hrvatske akademije, 15. lipnja – 21. srpnja 2011.

Organizacija: Kabinet grafike Hrvatske akademije

Koncepcija izložbe, izbor radova, životopis, kataloška obrada: mr. sc. Slavica Marković

Predgovor: mr. sc. Slavica Marković, akademik Tonko Maroević

Likovni postav: mr. sc. Slavica Marković

Prestižna nagrada 4. hrvatskog trijenala crteža dodijeljena je akademiku Zlatku Keseru, slikaru i grafičaru, dugogodišnjem profesoru Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu, vrsnome crtaču, jednom od najsnažnijih umjetnika našega doba, jer je na izvanredan način odgovorio konceptu aktualnoga Trijenala. Prema postulatima Trijenala, njegov je crtež *i trag i obris i granica i znak i misao i poruka i pismo*, crtež koji propituje vlastitu misao i osjetilnost. To je crtež koji omamljuje i prožima, upliće nas u svoju mrežu, uvlači u klupka mraka, kovitlanje nemira. Nastaje u stanjima ushićenja koja sile ruku i um i srce i sve potencijale duha. To je svojevrsni diktat stanja svijesti koji ne prestaje djelovati do potpunoga ispunjenja. Pratimo ga kroz neprekinuti tijek tananih gustih, umreženih crta koje se prepliću i provlače tjesnacima,

pa čitavim poljima, prostranstvima mašte. Zgušnjavaju se u mračna klupka koja poput crne magle lebde i zrače u bezdanu svemira.

Izložba predstavlja izbor iz nekoliko ciklusa nastalih u posljednja dva desetljeća, a njezina je specifičnost kontrapunkt malih i velikih formata, sklairanje od kolorističkih horor vacui kompozicija, sve do zgusnutih crnih polja čija je kulminacija ciklus *Obzor melankolije*.

«Ta djela taktilnih vrijednosti, slonokosne glatkoće, osobite čulnosti, nastajala su u intimnome činu, uzajamnom milovanju, na rubu bluda, u čežnji za bljeskom sjaja tame» SM iz predgovora kataloga.

Izložba popraćena u dnevnom tisku i drugim medijima.

- **Melinda Kostelac / hortikultura stanja**

Izložbeni prostor Studija Kabineta grafike Hrvatske akademije, 4. studeni – 28. studeni 2011.

Organizacija: Kabinet grafike Hrvatske akademije

Koncepcija izložbe i predgovor: Iva Körbler

Kataloška obrada, životopis: Melinda Kostelac

Likovni postav: Melinda Kostelac, Iva Körbler

Bez rigidne opredjeljenosti za apstraktno ili realističko kôdiranje matrica i prizora, Melinda Kostelac u najnovijem ciklusu ulančava sjećanja i slike iz djetinjstva; fragmente koji su duboko, na razini stanične memorije, urezani u najdublje dijelove našeg bića i koji su nas doživotno odredili. To nisu nadrealni prizori iz podsvijesti, niti terapijski proces čišćenja i brisanja trauma djetinjstva kroz umjetnički kontekst, već fragmenti unutrašnjeg dnevnika umjetničinog djetinjstva izvučeni iz *stvarnog* prošlog vremena i ispričani kroz grafički medij, odnosno, kako će sama umjetnica zapisati, „međupovijesni prostor, kao procjep jedne kulture života utemeljene samo na bankrotu istinâ i uspomena“. Spašavanje sjećanja koja u današnjem vremenu i prostoru čine dio našeg identiteta, i koja formiraju našu glavnu osobnost kojom se predstavljamo drugima, kod Melinde Kostelac prezentirano je na grafičkim i fotografskim matricama kontrastiranjem pisma, slova, grafizma, apstraktnog znaka, ali i fragmentima opatijske vegetacije (magnolije, palme), grana, lišća, te stilskog namještaja kao simbola / metafore obiteljskog kruga i građanskog identiteta. Jedno prošlo zapamćeno vrijeme i zbivanja u njemu preklapaju se u sadašnjem trenutku vremena, poprimajući dimenziju

prustovskog obnavljanja i čuvanja egzistencijalno znakovitih slika i fragmenata djetinjstva.

Izložba popraćena u dnevnom tisku i drugim medijima.

- **Matko Trebotić / Mediteranski zapisi**

Izložbeni prostor Kabineta grafike Hrvatske akademije, 7. prosinac 2011. – 13. siječnja 2012.

Organizacija: Kabinet grafike Hrvatske akademije

Koncepcija izložbe, izbor radova, životopis, kataloška obrada: mr. sc. Slavica Marković

Tekstovi u katalogu: mr. sc. Slavica Marković, Lilijana Dović

Likovni postav: mr. sc. Slavica Marković

U vrijeme miješanja i ispreplitanja likovnih disciplina niti Kabinet grafike ne čuva dugo njegovani čistunski odnos spram likovnih vrsta, nego pažljivo prati suvremene likovne pojave nastojeći apostrofirati autore i iznimne crtače i grafičke cikluse koji svjedoče o njihovim autentičnim izričajima.

U traganju za univerzalnim vrijednostima Trebotić ne mijenja ikonografiju, već sredstva izražavanja i stil. Nije se odrekao autentičnoga znakovlja, ali je obrisao njihovu čitljivost. Križ, tlocrt crkvice, forum, glagoljsko slovo, kvadrat, trokut, broj - gradivni su elementi slike. Na ponajboljim primjercima, svjetlost je prosijala kadar i na površinu iznijela tek poneki poznati znak, koloristički akcent, a oslobodila prostor slike za dosad neviđen trijumf crteža, koji vibrira i živi od ruba do ruba kompozicije. Vratio se naš majstor enformelnoj gesti s neslućenom lakoćom, u dramatičnom ritmu unoseći i iscrtavajući osobnu dramu, uzbuđenja i sjete. Olovkom, ugljenim štapićem, olovkom u boji, pastelom ili grebanjem on komponira i trijumfira, bez želje da se sviđa. I ako je nekoć tvrdio - *živim od onoga što sam proživio kao dijete* - danas njegova umjetnost, više nego ikada, svjedoči život njegova libida. Upravo crtež razotkriva raskoš njegova unutarnjega života, tajne naravi, puls njegova bića.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

- Vlatko Čerić/ grafike Ocean / grafike, deplijan-pozivnica
- Prvaci hrvatskog plakata / Csikos, Crnčić, Krizman, Babić / katalog, pozivnica

- Međunarodni dan muzeja 2011. / DVD Fauna 2010 /mezotinta, DVD Tehnika suha igla 2011.
- Zlatko Keser / obzor melankolije / katalog, pozivnica
- Melinda Kostelac / hortikultura stanja / deplijan-pozivnica
- Matko Trebotić / Mediteranski zapisi / katalog, pozivnica

Naša izdanja i ove godine su odabrana su za izložbu BOOK ART INTERNATIONAL, koja se održala u sklopu Međunarodnog sajma knjiga u Frankfurtu od 12. do 16. listopada 2011., te za izložbu BEST DESIGNED BOOKS ALL OVER THE WORLD, koja će se tijekom ožujka iduće godine održati u Leipzigu.

Odabrane knjige nakon sajмова u Frankfurtu i u Leipzigu postaju dio fonda German Book and Type Museum koji je dio njemačke Nacionalne knjižnice (Die Deutsche Bibliothek).

10.2. Audiovizualna građa

Međunarodni dan muzeja 2011. / DVD Fauna 2010 /mezotinta, DVD Tehnika suha igla 2011.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.3. Radionice i igraonice

Program u povodu Međunarodnog dana muzeja 2011.

U povodu *Međunarodnog dana muzeja* 18. svibnja, organizirane su zainteresiranim grupama učenika dvije grafičke radionice (16. i 17. svibnja) u prostoru Kalkografije Kabineta grafike Hrvatske akademije. Školarcima su pokazana osnovna praktična znanja o grafičkim tehnikama sa svrhom definiranja osnovnih pojmova grafičke umjetnosti i principima nastanka grafičkih radova na konkretnim primjerima. Ostvarena je suradnja s profesoricom Rominom Makoter iz Privatne umjetničke gimnazije u Zagrebu. Na radionicama su sudjelovale dvije grupe učenika 2. razreda Privatne umjetničke gimnazije iz Zagreba. Grafičar Igor Konjušak pokazao je učenicima osnovne načine i tehnološke postupke izrade grafika dubokog tiska u tehnici suhe igle.

Voditelji grafičkih radionica: viša kustosica Ružica Pepelko, akad. slikar-grafičar Igor Konjušak.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Press

Mediji su objavili tridesetak priloga o izložbama, izdanjima i fundusu Kabineta grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Upraviteljica Kabineta grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i svi kustosi sudjelovali su u radio emisijama za vrijeme trajanja navedenih izložaba / Radio Zagreb 1, 2, Radio Sljeme, i dr.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

3696

15. FINANCIJE

RH	40%
lokalna samouprava	40%
vlastiti prihod	10 %
sponzorstvo	10%

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.1. Održavanje i prezentacija donacija

Izložbom Zlatko Keser / donacija crteža prezentirali smo dio autorove donacije Kabinetu grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

16.2. Ostalo

Ističemo preseljenje dijela građe (Stara zbirka i Zbirka 19. st) dijela opreme i knjiga u prostore visokoga prizemlja, lijevoga trakta sjevernoga krila Vranizayjeve palače i uređenje čuvaonice, sobe za dvije kustosice, potom prostora studijske knjižnice u kojoj će raditi budući

korisnici građe, te djelomičnu opremu prostora radionice u kojoj se privremeno obavlja fotografiranje građe.

Obavljene su temeljite pripreme za registraciju Zbirke plakata.

U povodu obilježavanja 150. obljetnice naše Akademije organizirano je 6 izložbi i ekskluzivna prezentacija restauriranoga crteža *Judita i Holoferno* J.J.Klovića i odabrane muzejske građe, za *Dane otvorenih vrata* naše Akademije.

Restaurirali smo i opremili u trajnu arhivsku opremu preko 1000 grafika i crteža, u velikoj mjeri iz Kukuljevićeve zbirke. Fotografirali smo za potrebe registracije kultunoga dobra oko 3000 umjetnina. U inventar Kabineta grafike upisano je ukupno 547 novih inventarnih jedinica.

Djelatnici Kabineta grafike odgovarali su na brojne pisane i usmene upite korisnicima građe, autorima izložbi koje su održavane u drugim institucijama.

Obavljani su poslovi planiranja, koji su uključivali prikupljanje informacija i ponuda radi relevantnih pokazatelja za kvalitetno pripremanje programa. Nakon realizacije programa pisana su izvješća (prilagođena zahtjevima) za: Ministarstvo kulture, Gradski ured za kulturu, Muzejski dokumentacijski centar, Akademiju). Obavljani su drugi administrativni poslovi: korespondencija s Upravom Akademije i Razredom za likovne umjetnosti Akademije, srodnim institucijama iz zemlje i inozemstva, s medijima i pojedincima.

Nakon gotovo 14 godina rada na mjestu kustosice Stare zbirke, muzejska savjetnica Margarita Šimat je od 1. studenoga u mirovini. Raspisan je natječaj za novoga kustosa.